

Verslag ASN Duurzaam Aandelenfonds 2023

2.1 ASN Duurzaam Aandelenfonds

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt wereldwijd in aandelen van voornamelijk beursgenoteerde ondernemingen met goede financiële vooruitzichten, die zich inspannen om de duurzaamheid van de samenleving te bevorderen. Tevens belegt het fonds voor een beperkt deel in durfkapitaalfondsen via ASN Venture Capital Fonds N.V. Wij hebben het portefeuillebeheer van de beursgenoteerde aandelen uitbesteed aan Achmea Investment Management B.V. (Achmea IM) en voeren zelf het portefeuillebeheer van ASN Venture Capital Fonds N.V. uit. Alle ondernemingen moeten voldoen aan onze duurzaamheidscriteria. Wij stellen het beleggingsbeleid van het fonds op. Binnen de kaders van dit beleid speelt Achmea IM met zijn portefeuilleconstructie actief in op verwachte marktontwikkelingen. Dit actieve beleggingsbeleid is gericht op vermogensgroei op lange termijn. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op www.asnimpactinvestors.com op de webpagina van het fonds.

Beleggingsbeleid

Wij stellen het beleggingsuniversum van het ASN Duurzaam Aandelenfonds vast aan de hand van duurzaamheidsanalyses van bedrijven. Uitgangspunt hierbij is ons duurzaamheidsbeleid. Dit beleid is erop gericht dat beleggingen positief moeten bijdragen aan de maatschappij en het milieu en dat wij negatieve gevolgen van de beleggingen vermijden. Daarnaast hebben wij voor het ASN Duurzaam Aandelenfonds drie specifieke duurzame doelstellingen vastgesteld (zie Duurzaamheidsparagraaf). Achmea IM voert de financiële analyse uit, waarbij het drie factoren (statistische kenmerken) hanteert in de portefeuilleconstructie. De eerste factor, de *quality factor*, is gebaseerd op kwaliteitseigenschappen van bedrijven, zoals winstgevendheid, goed bestuur en prudente boekhoudregels. De tweede factor, de *value factor*, draait om de waardering van bedrijven ten opzichte van de markt. Hierbij gaat het om de marktprijs van een aandeel ten opzichte van bijvoorbeeld de verwachte winsten. De derde factor is gebaseerd op duurzaamheidskenmerken van bedrijven in lijn met de duurzaamheidsdoelstellingen van het fonds. Wij hebben deze factor ontwikkeld in samenwerking met Achmea IM en *impact factor* genoemd. De duurzaamheidskenmerken die wij meewegen in deze factor zijn klimaat, biodiversiteit en mensenrechten. Achmea IM bepaalt per bedrijf hoe het scoort op de drie factoren. Dat resulteert in een totaalscore per bedrijf. Op basis van deze totaalscore selecteert Achmea IM binnen het ASN Beleggingsuniversum de beste bedrijven voor de fondsportefeuille.

De benchmark van het fonds is de MSCI ACWI Climate Paris Aligned Index. Deze benchmark sluit goed aan bij de duurzaamheidsdoelstellingen van het fonds, vooral op het gebied van klimaat. Het uitgangspunt bij het beheer van de portefeuille is het beleggingsuniversum en niet de benchmark van het fonds. Hierdoor kunnen er afwijkingen ten opzichte van de benchmark optreden. Dit geeft het fonds een relatief hoge *tracking error* (de mate van afwijking tussen het rendement van een beleggingsportefeuille en de waardeontwikkeling van een benchmark).

2

Portefeuillebeheer

In 2023 hebben we in totaal 47 nieuwe bedrijven opgenomen in de portefeuille en 47 bedrijven geheel verkocht. De verdeling van de portefeuille over sectoren en landen wijzigde als volgt: de allocatie naar informatietechnologie is gedurende het jaar verhoogd, vooral gedreven door de sterke performance van de sector. Hetzelfde geldt voor de sector cyclische consumentengoederen. Deze verhogingen gingen ten koste van onze posities in de sectoren communicatiediensten, basisconsumptiegoederen, nutsbedrijven en gezondheidszorg.

Dit waren in de verslagperiode de grootste aankopen:

- In maart kochten we een positie in het Japanse **Murata Manufacturing**, producent van elektronische onderdelen binnen de IT-sector. Eind augustus hebben we deze positie verder uitgebouwd. Murata had wat ons betreft destijds zowel een mooie waardering als een sterk profiel qua winstgevendheid en kapitaalstructuur.
- De Amerikaanse fabrikant en verkoper van chips **KLA Corporation** werd in april opgenomen in het beleggingsuniversum vanwege de goede duurzaamheids- en winstgevendheidskenmerken.
- Eind oktober werd het Amerikaanse cloudbased softwarebedrijf **HubSpot Inc.** aan het duurzame beleggingsuniversum toegevoegd. In november en december hebben we een grote positie in dit bedrijf opgebouwd. Ondanks dat het bedrijf aan de dure kant is, vinden we de winstgevendheid en kapitaalstructuur en het duurzaamheidsprofiel erg sterk.

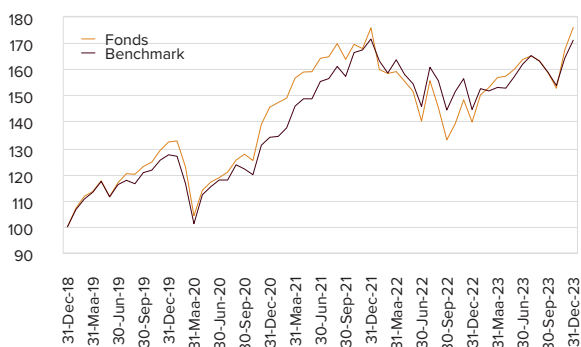
Dit waren in de verslagperiode de grootste verkopen:

- We verkochten in februari onze positie in het Amerikaanse **ResMed Inc.** Dit bedrijf produceert medische apparatuur, zoals apparaten voor de behandeling van slaapapneu en luchtwegaandoeningen (waaronder COPD). ResMed presteerde destijds ondermaats op bedrijfskarakteristieken als winstgevendheid en kapitaalstructuur. Tevens vonden we de waardering van het bedrijf te hoog.
- In april besloten we, na een toets op duurzaamheidseisen, het Franse cosmeticabedrijf **L'Oréal** uit het beleggingsuniversum te verwijderen en onze positie in dit aandeel te verkopen.
- Vanwege betrokkenheid bij de productie van wapens besloten we in november om afscheid te nemen van onze positie in de Taiwanese chipgigant **Taiwan Semiconductor Manufacturing (TSMC)**.

Rendement

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds behaalde over 2023 op basis van de intrinsieke waarde een rendement van 25,75% (2022: -20,42%). Dit is inclusief het herbelegde dividend over 2022 van € 3,00 per aandeel (over 2021: € 2,00). De benchmark behaalde in dezelfde periode een rendement van 18,27% (2022: -15,67%).

Geïndexeerd rendement over de afgelopen vijf jaar ten opzichte van de benchmark

Rendementsbijdragen

Attributie rendement ASN Duurzaam Aandelenfonds 2023 ten opzichte van de benchmark

Rendement NAV fonds ¹	Rendement benchmark	Outperformance	Outperformance beleggingsportefeuille	Kosten
25,75%	18,27%	7,48%	8,33%	-0,85%

¹ Het rendement van het fonds op basis van de intrinsieke waarde (net asset value of NAV) kan afwijken van het rendement op basis van de beurskoers. De beurskoers per ultimo 2023 is gebaseerd op de NAV van de beursdag ervoor.

Ondanks de toegenomen geopolitieke spanningen en verslechterende economische cijfers bleven beleggers in aandelen optimistisch. Door lagere inflatiecijfers lieten de kapitaalmarktrentes vooral in het laatste kwartaal een snelle daling zien. De lagere inflatiedruk gaf de Fed en de ECB reden om hun beleidsrentes voorlopig niet verder te verhogen en beleggers gingen uit van beleidsrenteverlagingen in 2024. Dit zorgde voor een eindejaarsrally. Het positieve rendement van de benchmark over het afgelopen jaar werd over het algemeen gedragen door een relatief kleine groep van zeven IT-gerelateerde aandelen met een hoog indexgewicht, "the Magnificent Seven". De zeven bedrijven die het meest bijdroegen aan het indexrendement (Apple, Microsoft, Alphabet, NVIDIA, Amazon, Meta Platforms en Tesla) waren verantwoordelijk voor circa 45% van het totale benchmarkrendement. Het ASN Duurzaam Aandelenfonds kiest ervoor om alleen in de meest duurzame technologiebedrijven te beleggen. Daarmee beleggen we niet in bovenstaande Amerikaanse technologiegerelateerde bedrijven. Toch heeft het fonds over 2023 sterk presterende, duurzame technologiegerelateerde bedrijven geselecteerd en wist het ook binnen de IT-sector de benchmark voor te blijven.

Het was vooral deze selectie van de juiste aandelen binnen landen en sectoren die zorgde voor de outperformance ten opzichte van de benchmark. Dit selectie-effect werd wat betreft sectoren behaald in informatietechnologie en de industrie en wat betreft landen hoofdzakelijk in Japan en de Verenigde Staten. Het fonds heeft echter wel een onderweging in de Verenigde Staten, waar bedrijven vaker niet voldoen aan onze duurzaamheidseisen. Dit was nadelig voor het rendement. Daar stond tegenover dat de Amerikaanse dollar in waarde daalde ten opzichte van de euro, wat positief was voor het rendement. Een andere voor het fonds positieve valutabeweging was dat het Britse pond beter presteerde dan de euro.

De fondskosten bedroegen 0,85%.

De volgende aandelen waren in 2023 het meest positief voor het rendement:

- De sector informatietechnologie kende een erg sterk jaar. De grootste positieve bijdrage kwam dan ook uit deze sector, en wel van **Palo Alto Networks** (bijdrage aan het fondsrendement: 1,9%). Dit is een Amerikaans bedrijf dat is gespecialiseerd in cybersecurity; een industrie die gezien de toenemende cybercriminaliteit steeds belangrijker wordt. Analisten denken dat Palo Alto binnen de cybersecurity-industrie goed is gepositioneerd voor de toenemende vraag naar deze diensten.
- De enorme aandacht voor kunstmatige intelligentie (KI) en de toepassingen daarvan was voor aandelen binnen de sector informatietechnologie een grote aanjager van het rendement. Aangezien KI voor vrijwel iedereen toegankelijk is geworden, was het vooral de chipindustrie die daarvan profiteerde. De fors hogere rekenkracht die nodig is om KI zijn werk te laten doen, wordt geleverd door de meest geavanceerde computers en chips. De Japanse chipbedrijven **Tokyo Electron** (bijdrage aan het fondsrendement: 1,6%) en **Advantest** (bijdrage aan fondsrendement: 1,6%) profiteerden hiervan.

De volgende aandelen waren in 2023 het meest nadelig voor het rendement:

- De defensieve sector gezondheidszorg behoorde in 2023 tot de achterblijvers en steeg over het geheel slechts met 0,8%. Als gevolg van de economische ommekeer hebben aandelenbeleggers hun voorkeur in 2023 verlegd van 'relatief veilige' farmaceuten naar de meer cyclische, op groei gerichte bedrijven. De drie bedrijven die het meest negatief waren voor het rendement van het fonds kwamen dan ook uit de sector gezondheidszorg. Het Japanse **Astellas Pharma** (bijdrage aan het fondsrendement: -0,5%) zag de koers vooral in de laatste maanden van het jaar dalen, nadat het bedrijf een winstwaarschuwing had afgegeven.
- Het Zwitserse **Mettler-Toledo** (bijdrage aan het fondsrendement: -0,4%) had vooral last van de algehele negatieve tendens in de sector.
- Het Duitse **Merck KGaA** (bijdrage aan het fondsrendement: -0,4%) zag de koers flink dalen na de mededeling in december dat haar experimenteel medicijn tegen multiple sclerose (MS) niet succesvol door de laatste fasen van klinisch onderzoek is gekomen.

Kerncijfers ASN Duurzaam Aandelenfonds

Rendement in %

	Fonds	Benchmark ¹
2023	25,75%	18,27%
2022	-20,42%	-15,67%
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	6,52%	8,46%
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)	11,97%	11,34%
Gemiddeld per jaar sinds start (20-04-1993)	7,99%	8,22%

¹ Vanaf 1 oktober 2021 is de benchmark de MSCI ACWI Climate Paris Aligned Index.

Kerncijfers in euro's

Koers 31 december 2023	160,25
Koers 31 december 2022	131,45
Hoogste koers in 12 maanden	160,25
Laagste koers in 12 maanden	130,51
Intrinsieke waarde per aandeel 31 december 2023 ¹	160,49
Dividend over het boekjaar 2022	3,00

¹ Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.

Fondsontwikkeling

	31-12-2023	31-12-2022
Fondsomvang in duizenden euro's	1.668.300	1.498.937
Aantal uitstaande aandelen	10.395.206	11.505.265

ASN Venture Capital Fonds N.V.

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt voor maximaal 5% van het vermogen in ASN Venture Capital Fonds N.V. Deze vennootschap belegt in kleine, innovatieve ondernemingen, onder meer in ontwikkelingslanden. Dat doet zij via duurzame beleggingsfondsen die zijn gespecialiseerd in durfkapitaalinvesteringen (durfkapitaalfondsen). ASN Venture Capital Fonds N.V. maakt gebruik van de expertise en ervaring van externe fondsbeheerders. De beleggingen in ASN Venture Capital Fonds N.V. zijn zorgvuldig getoetst op duurzaamheidscriteria, verwachte duurzame ontwikkeling en rendementsverwachting. De vennootschap belegt in de sectoren duurzame technologie en energie, gezondheidszorg, microkrediet en in het midden- en kleinbedrijf in Afrika en Azië. We voegen geen nieuwe investeringen meer toe aan het fonds. Per balansdatum was 0,61% van het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegd in ASN Venture Capital Fonds N.V. In de verslagperiode heeft deze belegging 0,61% bijgedragen aan het rendement, door een saldo van uitkeringen naar aanleiding van verkopen, opwaardering en afwaarderingen van de onderliggende fondsen.

Duurzaamheid

ASN Impact Investors belegt uitsluitend in bedrijven, overheden, organisaties en projecten die bijdragen aan een duurzame samenleving en die financieel solide zijn. In dit hoofdstuk leest u hoe het ASN Duurzaam Aandelenfonds aan duurzaamheid bijdraagt.

Drie duurzame doelstellingen

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds is een artikel 9-product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9-product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheidsdoelen. Voor het ASN Duurzaam Aandelenfonds zijn de volgende drie doelen vastgesteld.

-

1. Het verminderen van de uitstoot van CO₂ per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden)
-

2. Het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van het basisjaar 2019)
-

3. Het stimuleren van de betaling van leefbaar loon aan fabriekswerknemers in de keten van de kledingindustrie (ten opzichte van basisjaar 2019)

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds is een artikel 9 product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9 product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheidsdoelen.

De SFDR-wetgeving schrijft voor dat ASN Impact Investors inzicht geeft in de voortgang die ze maakt bij het behalen van haar duurzaamheidsdoelen. Wij rapporteren de voortgang in de verplichte annex 5 die aan dit jaarverslag is toegevoegd. Daarin geven wij cijfermatig inzicht in de uitkomsten en voortgang. ASN Impact Investors monitort de voortgang van deze doelstellingen in haar Impactcommissie. In deze commissie worden voorstellen en scenarioanalyses besproken die bijdragen aan het behalen van de duurzame doelstellingen. In dit hoofdstuk geven we meer duiding over de impact op het klimaat.

Klimaat

ASN Impact Investors maakt gebruik van de MSCI-ITR methode (Implied Temperature Rise) om de voortgang op de doelstelling *Het verminderen van de uitstoot van CO₂ per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs* te meten. De MSCI ITR-methode is een intuïtieve, toekomstgerichte metriek, uitgedrukt in graden Celsius, die is ontworpen om de temperatuurafstemming van beleggingen, portefeuilles en fondsen weer te geven op de mondiale temperatuurdoelstellingen. De ITR is in 2023 met 0,21 graad verbeterd. Hieronder leggen wij uit waar de veranderingen ten opzichte van 2022 door zijn veroorzaakt.

Waarde per eind 2022	Waarde per eind 2023	Vershil
1,81	1,60	-11,6%
MSCI ITR (in graden Celcius)		

Veranderingen in de samenstelling van de beleggingsportefeuille

De verwijdering van ResMed, L'Oreal, Taiwan Semiconductor Manufacturing, STMicroelectronics en NIBE Industries uit de fondsportefeuille heeft het meest bijgedragen aan de afname van de ITR van het ASN Duurzaam Aandelenfonds. Samen zorgden ze voor een afname van 0,19 graad. Ook de verwijdering van Plastic Omnium droeg bij. Dit bedrijf had de hoogste ITR in de portefeuille, namelijk 4,4 graad. De nieuw aangekochte bedrijven KLA Corp, HubSpot, Murate Manufacturing, Elastic en New York Times zorgen samen voor een toename van 0,121 graad.

De posities van Yaskawa Electric Corp, Sage Group, Straumann Holding, Workday Inc en Lennox International zijn gedurende het jaar vergroot. Dit droeg bij aan een verhoging van de ITR met 0,1 graad. Fujifilm Holdings, Redeia Corporation en Astellas Pharma zijn verlaagd. Dit droeg bij aan een verlaging van de ITR met 0,068.

Wijzigingen van de ITR-data

MSCI verbetert continue de ITR van de bedrijven. Dit kan bijvoorbeeld komen doordat bedrijven betere data rapporteren, de modellen van MSCI beter worden of doordat bedrijven klimaatdoelstellingen opnemen. De grootste wijzigingen, allemaal met als resultaat een lagere ITR, deden zich voor bij Trane Technologies, Inditex, Mettler-Toledo International, Assa Abloy en Tokyo Electron. Samen zorgden zij voor een verbetering van de ITR met 0,09 graad.

Actief aandeelhouderschap

Wij verwachten dat bedrijven dat zij een ambitieus en tijdsgebonden klimaatdoel hebben gesteld in lijn met het Akkoord van Parijs. Als een bedrijf dat niet heeft stemmen wij tegen goedkeuring van het jaarverslag, de jaarrekening en de accountantsverklaring. Zo hebben wij Nemetschek laten weten dat wij tegen stemmen omdat het geen emissie reductiedoelen heeft gesteld en dat een geloofwaardig plan om de noodzakelijke transitie te managen ontbreekt. Verder is er met drie bedrijven uit het ASN Duurzaam Aandelenfonds engagement gevoerd over klimaat. Zo is er met MTR Corp engagement gevoerd. Het bedrijf heeft aangegeven volgend jaar klimaatdoelstellingen te hebben in lijn met Scienced Based Target initiative.

Biodiversiteit

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds heeft tot doel het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van basisjaar 2019). De realisatie van deze doelstelling wordt gemeten op basis van de methode die het Partnership for Biodiversity Accounting Financials (PBAF) heeft ontwikkeld. Deze methode is nog in ontwikkeling. Ook zal de datakwaliteit in de komende jaren naar verwachting nog flink verbeteren. Voor de biodiversiteitsfootprint geldt: hoe lager de score, hoe beter.

6

Waarde 2019	Waarde 2020	Waarde 2021	Waarde 2022	Waarde 2023
22,45	26,01	18,34	16,21	9,61
Biodiversiteit footprint (in pdf.ha.jaar er miljoen euro geïnvesteerd)				

Veranderingen in de samenstelling van de beleggingsportefeuille

De verwijdering van Toppan, Kingspan Group en WPP PLC uit de fondsportefeuille heeft het meest bijgedragen aan de afname voor de biodiversiteitsfootprint. Samen zorgden ze voor een afname van 4,96 pdf.ha.jaar per miljoen euro geïnvesteerd.

Actief aandeelhouderschap

Er is met zes bedrijven uit het ASN Duurzaam Aandelenfonds engagement gevoerd over biodiversiteit. Lear Corp is in verband gebracht met ontbossing in het Amazone gebied. Wij hebben Lear Corp hier eind 2023 mee geconfronteerd. We willen weten of Lear Corp haar leveranciers in Brazilië hierop heeft aangesproken en welke stappen het onderneemt om te voorkomen dat de producten van het bedrijf bijdragen aan ontbossing.

Mensenrechten

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt in kledingbedrijven. ASN Impact Investors heeft voor het ASN Duurzaam Aandelenfonds een doelstelling voor leefbaar loon geformuleerd: het stimuleren van de betaling van leefbaar loon aan fabriekswerknemers in de keten van de kledingindustrie (ten opzichte van basisjaar 2019). In hoofdstuk 1.8 van dit jaarverslag rapporteert ASN Impact Investors over de voortgang van deze doelstelling. De leefbaarloonscore van de portefeuille wordt elk kwartaal beoordeeld. De scores die hieronder worden gepresenteerd zijn het gemiddelde van de vier kwartalen per jaar.

Waarde 2019	Waarde 2020	Waarde 2021	Waarde 2022	Waarde 2023
21,89	23,07	23,08	24,01	25,27

Gemiddelde leefbaarloonscore

Sustainable Development Goals (SDG's)

De Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties (SDG's of duurzame ontwikkelingsdoelen) bieden een gemeenschappelijke taal om over duurzame, sociale ontwikkeling te spreken. In hoofdstuk 1 leggen we de relatie uit tussen ons duurzaamheidsbeleid en de SDG's.

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds heeft vooral impact op SDG's 8, 9, 12 en 13. Hieronder lichten we dat toe.

SDG 8	Bevorder aanhoudende, inclusieve en duurzame economische groei, volledige en productieve tewerkstelling en waardig werk voor iedereen.	
Target 8.8	De arbeidsrechten beschermen en veilige en gezonde werkomgevingen bevorderen voor alle werknemers, met inbegrip van migrantenarbeiders, in het bijzonder vrouwelijke migranten, en zij die zich in preciaire werkomstandigheden bevinden.	
Uitleg	Het fonds mijd sectoren als het risico groot is dat de arbeidsomstandigheden slecht zijn, zoals in de landbouw, mijnbouw en seksindustrie. Daarnaast onderzoeken we of ondernemingen voldoen aan onze duurzaamheidscriteria op het gebied van algemene mensenrechten: gelijke behandeling en non-discriminatie, kinderarbeid, dwangarbeid, vakbondsvrijheid, gezonde en veilige werkomgeving en leefbaar loon.	
SDG 9	Bouw veerkrachtige infrastructuur, bevorder inclusieve en duurzame industrialisering en stimuleer innovatie	
Target 9.4	Tegen 2030 de infrastructuur moderniseren en industrieën aanpassen om ze duurzaam te maken. Hierbij ligt de focus op een grotere doeltreffendheid bij het gebruik van hulpbronnen en van schonere en milieuvriendelijke technologieën en industriële processen, waarbij alle landen de nodige actie ondernemen volgens hun eigen mogelijkheden.	
Uitleg	Het fonds belegt in beursgenoteerde bedrijven die schone, milieuvriendelijke technologieën toepassen. We sluiten niet-duurzame activiteiten uit en mijden deze. Het fonds belegt bijvoorbeeld niet in de fossiele-energiesector, afvalverwerkers die voornamelijk afval storten en producenten van verbrandingsmotoren. Het belegt wel in openbaar vervoer, telecommunicatie- en softwarebedrijven. Daarnaast onderzoeken we of ondernemingen voldoen aan onze richtlijnen op het gebied van milieu, ontbossing, verandering van landgebruik, introductie van uitheemse soorten, overexploitatie en vervuiling.	
SDG 12	Verzeker duurzame consumptie- en productiepatronen	
Target 12.6	Bedrijven aanmoedigen, in het bijzonder grote en transnationale bedrijven, om duurzame praktijken aan te nemen en duurzaamheidsinformatie te integreren in hun rapporteringscyclus.	
Uitleg	We onderzoeken de bedrijven in het fonds minimaal iedere vier jaar op het gebied van bestuur, mensenrechten, biodiversiteit, klimaat en ketenbeleid. Sectorrisico's, risicolanden, beleidsdocumenten en prestaties van de bedrijven worden meegenomen in dit onderzoek. Daarnaast kunnen we engagement voeren met bedrijven.	
SDG 13	Neem dringend actie om klimaatverandering en haar impact te bestrijden	
Target 13.2	Maatregelen inzake klimaatverandering integreren in (nationale) beleidslijnen, strategieën en planning.	
Uitleg	We sluiten vervuilende sectoren uit van het fonds en mijden deze. We onderzoeken de risico's, het beleid en de prestaties van bedrijven op het gebied van onder meer ontbossing en verandering van landgebruik. Ook houden we grotere belangen in de portefeuille aan in ondernemingen die relatief minder CO ₂ uitstoten.	

8

Duurzame selectie

In 2023 hebben we voor het ASN Duurzaam Aandelenfonds 126 bedrijven onderzocht. De onderzoeken, selectie en de verwijdering van bedrijven heeft geleid tot een nettogroei van het beleggingsuniversum met één bedrijf. Coupa Software, Evoqua Water Technologies, Simcorp en Vantiva, zijn om andere dan duurzaamheidsredenen zijn verwijderd².

² Een bedrijf kan worden verwijderd in verband met een fusie, overname of faillissement of wanneer de assetmanager het financieel niet meer aantrekkelijk vindt als belegging.

Overzicht van de ondernemingen die zijn doorgelicht voor het ASN Duurzaam Aandelenfonds

Nieuw toegelaten	Gehandhaafd (vervolg)	Verwijderd
American Tower Corp	Georg Fischer	Amadeus IT Holding
Array Technologies	Gerresheimer	Ericsson
BCE, Inc.	GIVAUDAN	Indutrade
cBrain	Haleon	KINGSPAN GROUP
Corporacion Acciona Energias Renovables	HanesBrands	L'Oreal
Elastic	ISS	Nokian Renkaat
Encavis	KINGFISHER	RED ELECTRICA DE ESPANA
Fisker	KPN	Rockwool International
Fortnox	Landsec (Land Securities Group)	SOITEC
HubSpot	Lear corp	SolarEdge Technologies
KLA Corp	Legrand	STMICROELECTRONICS
RE:NewCell	Lennox	Taiwan Semiconductor Manufacturing Company (TSMC)
Silicon Laboratories	ManpowerGroup	TOPPAN PRINTING
Strategic Education	Mercialys	WPP GROUP
United Microelectronics Corp.	Metropole Television	
Universal Display Corp	Mettler-Toledo	
Worldline	Meyer Burger	
Ypsomed Holding	Mondi	
	MTR CORP	
	NIBE INDUSTRIER	
	NOS SGPS	
	Orange Belgium	
	Pennant Group	
	PERSIMMON	
	Proximus	
	Renewi	
	RS Group	
	Schibsted	
	SEB	
	SMA SOLAR TECHNOLOGY	
	Smurfit Kappa	
	Starhub	
	Stockland Corporation Limited	
	SWISSCOM	
	Telefónica Deutschland Holding	
	Terna Rete Elettrica Nazionale	
	TKH Group	
	Trane Technologies	
	Unibail Rodamco Westfield	
	UNITED UTILITIES	
	UPONOR	
	VF Corporation	
	Vicinity Centres	
	WH Smith	
	Xinyi Solar	

Tijdens de verslagperiode hebben we onder meer het Zweedse Re:NewCell toegelaten. Re:NewCell produceert Circulose®, een textielvezel die volledig is gemaakt van textielafval (afkomstig van bijvoorbeeld afgedragen spijkerbroeken en katoenresten). Dit is een prachtig voorbeeld van een circulair bedrijf en een bedrijf dat mode circulair maakt. Het bedrijf past goed bij ASN Impact Investors.

Een van de bedrijven die we hebben afgekeurd en verwijderd, is Taiwan Semiconductor Manufacturing Company (TSMC). TSMC is een producent van chips met een marktaandeel van bijna 60% en grote klanten als Apple en AMD. Na nieuw onderzoek is gebleken dat TSMC ook semiconductors produceert voor militaire toepassingen, waaronder de F-35 Joint Strike Fighter. Reden voor ons om het bedrijf af te keuren en te verwijderen.

Engagement

In 2023 hebben we met 49 bedrijven uit het beleggingsuniversum een dialoog gevoerd. In het kader van de langetermijndoelstelling voor leefbaar loon voerden we een dialoog met elf kledingbedrijven, waarover u eveneens kunt lezen in hoofdstuk 1.8 onder *Duurzame doelstellingen ASN Impact Investors*. Met nog eens 38 bedrijven, waaronder ook kledingbedrijven, waren we om andere redenen in gesprek, bijvoorbeeld:

- Er was een misstand bij het bedrijf aan het licht gekomen.
- Het bedrijf bleek na heronderzoek niet meer aan onze criteria te voldoen.
- ASN Impact Investors wil het bedrijf ertoe brengen om zich verder te ontwikkelen op duurzaamheidsgebied.

In 2023 zijn we actief engagement gestart met Groupe SEB, producent van onder meer keukenapparaten en huishoudproducten. We missen ketenbeleid op het gebied van conflictmineralen. We hebben aangegeven graag een reactie te ontvangen waarin het bedrijf zich uitspreekt tegen het gebruik van conflictmineralen in de keten. Een andere optie is dat SEB zich openlijk aansluit bij een van de volgende internationale standaarden: Responsible Minerals Initiative van de RBA of de OECD-richtlijnen voor conflictmineralen. Wij zijn in afwachting van een reactie van het bedrijf.

Taxonomieverordening

De technische screeningcriteria tot aanvulling van de Taxonomieverordening voor ecologisch duurzame economische activiteiten zijn met betrekking tot de milieudoelstellingen van mitigatie van klimaatverandering en aanpassing aan klimaatverandering met ingang van 1 januari 2022 van toepassing. De technische screeningcriteria voor de andere vier milieudoelstellingen duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen, transitie naar een circulaire economie, preventie en bestrijding van verontreiniging, en bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen zijn met ingang van 1 januari 2024 van toepassing. Deze gedetailleerde criteria vereisen de beschikbaarheid van meerdere, specifieke datapunten met betrekking tot elke investering. Op dit moment zijn er onvoldoende betrouwbare, tijdige en verifieerbare gegevens beschikbaar om investeringen met behulp van de technische screeningcriteria te kunnen beoordelen.

ASN Impact Investors is van mening dat de EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, mogelijk een belangrijk instrument is om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. De taxonomie kan transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst stimuleren. Wij kunnen echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met onze overtuigingen, visie en missie. Om deze reden hebben we tot nu toe geen specifieke EU-taxonomiedoelstelling vastgesteld..

10

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Duurzaam Aandelenfonds brengt risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het fonds worden in de volgende tabel toegelicht. In paragraaf 1.9 staat een algemene omschrijving van de financiële en niet-financiële risico's, in paragraaf 3.4.6 worden de financiële risico's per fonds beschreven.

Marktrisico aandelen					
Het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt vooral in beursgenoteerde aandelen. De waarde van dergelijke aandelen fluctueert onder invloed van onder meer vooruitzichten voor economische groei en inflatie. Hoe groter deze fluctuaties, hoe hoger het marktrisico.					
Risicobereidheid	Kans	Impact	Limiet	Materialisatie	Beheersmaatregel
Hoog	Hoog	Hoog	VaR99 maximaal 50%	In de verslagperiode is de limiet niet overschreden. Ultimo 2023: 35,57%.	Risicobeheersing en monitoring d.m.v. limiet voor Value at Risk (VaR)

Valutarisico

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt in aandelen die zowel in euro's als in andere valuta's zijn genoteerd. De waarde van de beleggingen wordt dus beïnvloed door valutakoersbewegingen. Het fonds dekt de valutarisico's niet af.

Risicobereidheid	Kans	Impact	Limiet	Materialisatie	Beheersmaatregel
Hoog	Hoog	Gemiddeld	VaR99 maximaal 50%	In de verslagperiode is de limiet niet overschreden. Ultimo 2023: 35,57%.	Risicobeheersing en -monitoring door middel van: <ul style="list-style-type: none"> • limiet voor Value-at-Risk (VaR) • actieve valutaposities (posities die niet volgen uit aandelenposities) zijn niet toegestaan.

Het valutarisico kan worden beperkt door geografische spreiding van de beleggingen in de portefeuille van het ASN Duurzaam Aandelenfonds. In de tabellen hierna vindt u de geografische verdeling van de beleggingsportefeuille per ultimo 2023.

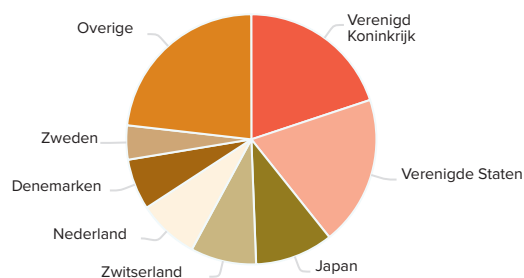
Geografische verdeling in %

Verenigd Koninkrijk	19,9
Verenigde Staten	19,4
Japan	10,1
Zwitserland	8,5
Nederland	7,9
Denemarken	6,6
Zweden	4,4
Overige	23,2

Sectorverdeling in %

Kapitaalgoederen	14,8
Software & services	13,8
Farmacie & biotechnologie	12,1
Halfgeleiders	10,6
Dienstverlening & apparatuur gezondheidszorg	7,8
Zakelijke dienstverlening	7,1
Detailhandel	6,0
Telecommunicatiediensten	5,7
Basisgoederen	4,5
Technologie	3,7
Verzorgingsproducten	3,6
Overige	10,3

Geografische verdeling

Sectorverdeling

